Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu

[COM(2015) 634 final – 2015/0287 (COD)]

a

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku

[COM(2015) 635 final – 2015/0288 (COD)]

(2016/C 264/07)

Spravodajca: Jorge PEGADO LIZ

Rada (18. januára 2016) a Európsky parlament (21. januára 2016) sa rozhodli podľa článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu

[COM(2015) 634 final – 2015/0287 (COD)]

a

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku

[COM(2015) 635 final – 2015/0288 (COD)].

Sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 13. apríla 2016.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 516. plenárnom zasadnutí 27. a 28. apríla 2016 (schôdza z 27. apríla) prijal 146 hlasmi za, pričom 61 členov hlasovalo proti a 44 sa hlasovania zdržalo, nasledujúce stanovisko:

1. **Závery a odporúčania**

1.1 EHSV súhlasí s potrebou a vhodnosťou regulácie niektorých oblastí, ako to bolo oznámené v oznámení Komisie [COM(2015) 633 final], najmä oblastí obsiahnutých v návrhu smernice o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu.

1.2 EHSV sa však nazdáva, že ďalšie faktory, ktoré uvádza, sú omnoho dôležitejšie ako regulácia zmluvných práv v zmluvách o online predaji hmotného hnuteľného majetku a majú rozhodujúci a prioritný význam pre ciele Komisie zamerané na vytvorenie jednotného digitálneho trhu a zároveň predstavujú väčšie prekážky rozvoja cezhraničného obchodu.

1.3 A pokiaľ ide o uvedené aspekty, EHSV nesúhlasí s právnym základom, ktorý použila Komisia a navrhuje článok 169 ZFEÚ.

1.4 Z toho v zásade vyplýva, že prijímané opatrenia musia vychádzať zo smerníc o minimálnej harmonizácii, ako vyplýva z odseku 2 písm. a) a odseku 4 uvedeného článku a bolo všeobecne akceptované európskym zákonodarcom.

1.5 EHSV sa nazdáva, že regulácia týchto oblastí prostredníctvom dvoch smerníc namiesto jediného nástroja je prijateľná len preto, že regulácia online obchodu s digitálnym obsahom je naliehavá a vhodná.

1.6 Takisto sa domnieva, že nie je dostatočne odôvodnená voľba úplnej cielenej harmonizácie namiesto inej harmonizácie, ako je napr. harmonizácia vzorových zmlúv certifikovaných ochrannou známkou EÚ alebo minimálna harmonizácia v súlade s článkom 169 ZFEÚ.

1.7 Pokiaľ ide o aspekty, ktoré sú v súčasnosti samostatne regulované návrhom týkajúcim sa zmlúv o online predaji hmotného hnuteľného majetku, bolo by podľa názoru výboru správnejšie regulovať ich spoločne, súbežne revíziou smernice 1999/44/ES, ktorá obsahuje kapitolu týkajúcu sa týchto aspektov, v rámci realizácie programu REFIT v oblasti právnych predpisov týkajúcich sa spotrebiteľov.

1.8 Komisia návrhom o online predaji hmotného tovaru zároveň vytvorila dva systémy, čím zavádza rozdielny prístup pri predaji tovaru online a offline, čo je neprijateľné.

1.9 Ak sa zámer Komisie odsúhlasí v súčasnej podobe, EHSV navrhuje viacero zlepšení vo formulácii navrhovaného znenia, aby nedošlo k obmedzeniu práv spotrebiteľov a skutočne sa zaručila vysoká úroveň ochrany, ako sa vyžaduje v ZFEÚ:

1.10 najmä v prípade regulácie predaja digitálneho obsahu, ktorú považuje za prioritnú a pre ktorú z pragmatických dôvodov akceptuje postup maximálnej cielenej harmonizácie navrhnutý Komisiou;

1.11 v tejto oblasti sa však vyskytujú prognostické nedostatky a chybné ustanovenia, ktoré sú nezlučiteľné s maximálnou harmonizáciou, čo vedie k neprekonateľným problémom pri transpozícii a uplatňovaní v členských štátoch, ktoré sa výbor snaží napraviť súborom konkrétnych návrhov.

2. **Úvod: jedno oznámenie, dva návrhy smernice**

2.1 Predkladaným oznámením Komisia uskutočnila prvý krok k vykonávaniu stratégie pre jednotný digitálny trh v Európe ([1]) a prijala jedno z najdôležitejších opatrení svojho pracovného programu na rok 2015 ([2]). Cieľom návrhu je zaručiť „lepší prístup spotrebiteľov a podnikov k online tovarom a službám v celej Európe“ a tvoria ho tieto dva právne nástroje:

a) návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu;

b) návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku.

2.2 Keďže Komisia si uvedomuje, že zo systematického hľadiska hlavné aspekty týchto dvoch návrhov úzko súvisia so smernicou o predaji spotrebného tovaru ([3]), zdôraznila, že sú „do maximálnej možnej miery súdržné“. Vysvetlila však, že sa rozhodla „prijať dva legislatívne nástroje“, vzhľadom na to, že „špecifiká digitálneho obsahu si vyžadujú, aby určité pravidlá boli upravené inak, ako v prípade online predaja [iného] tovaru“ a že „pre rýchly technický a obchodný rozvoj v oblasti digitálneho obsahu [bude] potrebné túto smernicu preskúmať“, ako aj preto, aby odôvodnila skutočnosť, že tieto ustanovenia „budú obsiahnuté v jedinom právnom nástroji, a to menovite v smernici o dodávaní digitálneho obsahu“.

2.3 Komisia chce týmito dvomi návrhmi dosiahnuť päť cieľov:

a) zníženie nákladov vyplývajúcich z rozdielov v zmluvnom práve;

b) zabezpečenie právnej istoty pre podniky;

c) podpora cezhraničného nakupovania online v rámci EÚ;

d) zníženie ujmy spôsobenej v súvislosti s chybným digitálnym obsahom;

([1]) Stanovisko EHSV: Ú. v. EÚ C 71, 24.2.2016, s. 65.
([2]) COM(2014) 910 final.
([3]) Ú. v. ES L 171, 7.7.1999, s. 12.

e) celkové vyváženie záujmov spotrebiteľov a podnikov a zlepšenie každodenného života.

2.4 Komisia sa domnieva, že v oboch prípadoch je najvhodnejším spôsobom „cielená“ harmonizácia. Plne sa harmonizujú predpisy uplatniteľné v zmluvách o dodávaní digitálneho obsahu a online predaji a kúpe tovaru, ako aj práva a záväzky platné pre strany zmluvy o dodávaní digitálneho obsahu a online predaji a kúpe iného tovaru. Takáto harmonizácia zahŕňa takmer všetky ustanovenia smernice s výnimkou pravidiel týkajúcich sa vypracovania, platnosti a účinkov zmlúv vrátane dôsledkov ukončenia zmluvy (článok 1 ods. 4 návrhu smernice o predaji na diaľku) a určitých aspektov ich vykonávania.

2.5 Komisia výslovne obmedzila rozsah pôsobnosti na zmluvné právo v zmluvách týkajúcich sa vzťahov medzi podnikmi a spotrebiteľmi, a to z dôvodu, ako sa uvádza v posúdení vplyvu (s. 23), že sa nepreukázalo, že by rozdiely v zmluvnom práve bránili podnikom v EÚ nakupovať online v iných členských štátoch. Uznáva, že MSP ako slabšie strany s menšou vyjednávacou silou tiež čelia ťažkostiam súvisiacim so zmluvným právom, a to najmä pri používaní digitálneho obsahu. S osobitným zreteľom na stanoviská zainteresovaných strán a členských štátov sa teda Komisia rozhodla preskúmať túto otázku v kontexte ďalších iniciatív oznámených v rámci stratégie pre jednotný digitálny trh.

2.6 Pokiaľ ide o zvolený právny nástroj, Komisia odôvodňuje voľbu smernice miesto nariadenia na základe presvedčenia, že smernice predstavujú vhodnejšie nástroje, keďže členským štátom poskytujú slobodu pri výbere formy transpozície do vnútroštátneho práva. Podľa jej názoru sa touto možnosťou spolu s plnou cielenou harmonizáciou záväzných práv spotrebiteľov vytvorí primeraná rovnováha medzi vysokou úrovňou ochrany spotrebiteľov v EÚ a značným nárastom možností pre podniky.

2.7 Hospodárske odôvodnenie týchto smerníc Komisia vidí v niekoľkých predpokladoch, predovšetkým týchto:

a) európsky trh elektronického obchodu má ešte silný potenciál rastu, ktorý možno využiť;

b) vytvorenie jednotného digitálneho trhu bude viesť k ďalšiemu rastu v Európe;

c) podniky v EÚ budú môcť zvýšiť svoju konkurencieschopnosť tým, že budú môcť predávať za jednoduchších podmienok na väčšom trhu než predstavujú trhy jednotlivých štátov;

d) zjednotením práv spotrebiteľov a vysokou ochranou sa zvýši ich dôvera, pokiaľ ide o nákup v zahraničí;

e) ak by sa podarilo odstrániť prekážky súvisiace so zmluvným právom, zapojilo by sa do cezhraničného online predaja odhadom približne 122 000 podnikov. Cezhraničný obchod v EÚ by mohol vzrásť približne o 1 miliardu EUR. Zvýšená konkurencia v oblasti maloobchodu online povedie k poklesu maloobchodných cien vo všetkých členských štátoch v priemere o - 0,25 % na úrovni celej EÚ, čo priamo zvýši spotrebu domácností v EÚ približne o 18 miliárd EUR;

f) širší výber výrobkov a služieb sa okrem toho premietne aj do vyššej spokojnosti spotrebiteľov. Nakupovať online cezhraničným spôsobom by mohlo začať niečo medzi 7,8 až 13 miliónmi nových spotrebiteľov. Celkový reálny HDP EÚ by podľa očakávaní mal vzrásť približne o 4 miliardy EUR ročne.

2.8 Na dosiahnutie týchto predpokladaných výsledkov však tieto dve v súčasnosti navrhované smernice nestačia. Sú súčasťou väčšieho balíka opatrení, z ktorých Komisia poukazuje predovšetkým na:

a) návrh nariadenia o cezhraničnej prenosnosti online obsahových služieb;

b) vytvorenie vysokokvalitných cezhraničných služieb doručovania balíkov;

c) zrušenie geografického blokovania;

d) zriadenie európskej platformy riešenia sporov online ([4]).

2.9 Komisia napokon zdôrazňuje potrebu konať skôr, ako bude neskoro, keďže prípadné oneskorenie v oblasti digitálneho obsahu prináša riziko, že sa objavia vnútroštátne ustanovenia, ktorých výsledkom bude roztrieštenie jednotného trhu a prekážky pre zapojenie spotrebiteľov a dodávateľov do cezhraničných transakcií.

3. **Všeobecné pripomienky**

3.1 Predpokladá sa, že základné ekonomické a psychologické faktory, ktoré ukážu, aký je vzťah medzi navrhovanými legislatívnymi nástrojmi a zvýšením objemu elektronického obchodu a ich nevyhnutný vplyv na rast na európskej úrovni, by sa mali uvádzať v štúdii priloženej k posúdeniu vplyvu. Napriek tomu z jej podrobnej analýzy jasne a presvedčivo nevyplýva, že údaje, z ktorých sa v vychádza a ku ktorým sa došlo, sú absolútne spoľahlivé, že nie sú ovplyvnené inými faktormi a že by iné možnosti neviedli k lepším výsledkom.

3.1.1 Aj keď pripustíme správnosť niektorých východiskových štatistických údajov, podľa ktorých by 62 % (s. 10) európskych obchodníkov, čo predstavuje vyše 122 000 podnikov, a vyše 13,5 % (s. 13) spotrebiteľov, čo predstavuje 8 až 13 miliónov spotrebiteľov, čím sa celkový počet zvyšuje na 70 miliónov, začalo uskutočňovať online transakcie v cezhraničných operáciách, pokiaľ by sa odstránili uvádzané prekážky a ďalšie náklady priamo vyplývajúce zo súčasného platného právneho systému, nemožno z nich samozrejme určiť, aký nárast uskutočneného obchodu by viedol k následnému odhadovanému zvýšeniu európskeho HDP o 0,03 %, čo zodpovedá približne 4 mld. EUR ako nevyhnutnému a výlučnému dôsledku, ale naopak je jasné, že každý podnik bude musieť vynaložiť v priemere 7 000 EUR s cieľom prispôsobiť zmluvné nástroje novému režimu.

3.1.2 Na druhej strane z tejto štúdie na základe náležitých výpočtov tiež nevyplýva, že iné dodatočné faktory, ako napríklad jazyková stránka daňových systémov, kvalita, cena a dostupnosť vysokorýchlostných internetových služieb, riziko podvodu, náklady na súdne konania, bezpečnosť platobných prostriedkov, overovanie totožnosti a dôveryhodnosti predajcov, nedostatočná dôvera v postupy súdneho a mimosúdneho riešenia sporov, nebudú aj naďalej značným spôsobom ovplyvňovať možnosti online transakcií na cezhraničnej úrovni, a to možno vo väčšej miere ako súčasný právny systém (opísané na s. 7 a nasl., a na s. 18 a nasl. posúdenia vplyvu).

3.1.2.1 Obzvlášť dôležité, keďže sa ako také spomínajú vo všetkých štúdiách, ktoré zadala Komisia, sú v tomto kontexte oneskorenie transpozícií a ťažkosti pri uplatňovaní a nefunkčnosť určitých systémov alternatívneho riešenia sporov (ARS) zriadených smernicou 2013/11/EÚ ([5]) z dôvodov, ktoré často súvisia s nedostatkom finančných prostriedkov v niektorých členských štátoch, a v ešte väčšej miere očividná nefunkčnosť systému riešenia sporov online (RSO) zavedeného nariadením (EÚ) č. 524/2013 ([6]), ktorý nadobudol účinnosť 15. februára 2016 a ktorý má zásadný význam pre fungovanie jednotného digitálneho trhu.

3.1.3 Taktiež sa jasne nepreukázalo, aký je relatívny podiel pružnosti ponuky a dopytu pri výpočte nasýtenia trhu v podmienkach dokonalej hospodárskej súťaže, čo je dôležité pre dôveryhodnosť tohto modelu, hoci ide o čisto teoretickú hypotézu, nehovoriac o externých faktoroch makroekonomickej politiky, ktoré rozhodujúcim spôsobom ovplyvňujú rozhodnutia spotrebiteľov týkajúce sa nákupu, ako napríklad dôsledky politík šetrenia v porovnaní s politikami rastu založenými na spotrebe a investíciách keynesiánskeho typu.

([4]) Ú. v. EÚ L 165, 18.6.2013, s. 1.
([5]) Pozri poznámku pod čiarou č. 4.
([6]) Pozri poznámku pod čiarou č. 4.

3.1.4 V posúdení, ktoré Komisia uskutočnila, sa kladie dôraz na navrhovaný model a dostatočne sa v ňom nezohľadnili ekonomické dôsledky ďalších štyroch modelov, ktoré boli na výber (posúdenie vplyvu, s. 23 a nasl.) a ktoré by rovnako prispeli k odstráneniu tých istých prekážok, s cieľom umožniť porovnávaciu analýzu, a to najmä v prípade možnosti č. 5 – nepovinná európska vzorová zmluva v kombinácii so značkou dôveryhodnosti EÚ (s. 25), napriek tomu, že ide o jednoduchú alternatívu s nízkymi nákladmi a malou administratívnou záťažou (s. 38 a nasl.), čiže by najlepšie zodpovedala zásadám balíka lepšej právnej regulácie ([7]) a programu REFIT ([8]), a počas prípravných konzultácií získala podporu.

3.2 Takisto nie je riadne odôvodnený výber smerníc zameraných na maximálnu harmonizáciu. EHSV sa vo všeobecnosti vyjadril, že je viac naklonený prijímaniu podľa potreby čo najpodrobnejších nariadení, pokiaľ ide o harmonizáciu oblastí týkajúcich sa najmä fungovania vnútorného trhu a ukázal tiež, že v záležitostiach, ktoré sa konkrétne týkajú práv spotrebiteľov, uprednostňuje smernice, ktorými sa zavádza minimálna harmonizácia tak, ako to okrem iného vyplýva z výslovného ustanovenia ZFEÚ (článok 169 ods. 4).

3.2.1 EHSV sa naopak opakovane vyjadril proti prevládajúcim tendenciám Komisie v minulých rokoch prijímať smernice, ktorými sa zavádzala maximálna harmonizácia a v ktorých sa stanovila nízka úroveň ochrany a nezohľadňujú sa záujmy hospodárskych subjektov ([9]).

3.2.2 V analyzovanom prípade existuje viacero otázok, ktorými sa smernice nezaoberajú a ktoré je potrebné harmonizovať, napr. spôsobilosť maloletých uzatvárať zmluvy v digitálnom prostredí (ktorá sa v poslednom znení smernice o ochrane údajov pohybuje v rozmedzí 13 až 16 rokov), vymedzenie kategórií nekalých podmienok špecifických pre online zmluvy, ktoré neboli uvedené v smernici 93/13/EHS ([10]), najnovšia praktika využívania tlačidla „zaplatiť teraz“ (pay now) na niektorých sociálnych sieťach bez odkazu na stránku nejakej zodpovednej platformy a žiaduce vloženie štandardnej doložky o koregulácii.

3.3 Odôvodnená nie je tiež voľba dvoch smerníc namiesto jednej, keďže sa ňou zbytočne zdvojujú právne ustanovenia, vyžaduje si väčšie úsilie pri transponovaní s cieľom dosiahnuť súdržnosť s internými predpismi jednotlivých členských štátov a zaväzuje k väčšiemu úsiliu pri výklade, ktorý je úplne zbytočný, pokiaľ by sa ako základ zobralo znenie smernice o online predaji hmotného tovaru a špecifiká predaja nehmotného tovaru by sa do základného režimu zahrnuli ako výnimky, pričom je isté, že rozdiel medzi hmotným tovarom a digitálnym obsahom nie je zrejmý, najmä pokiaľ sú vzájomne prepojené.

3.4 Podľa Komisie sa výber nástroja uskutočnil na základe 189 odpovedí získaných v rámci konzultácií so všetkými kategóriami zainteresovaných strán v celej EÚ, počas konzultácie so skupinou zloženou z 22 organizácií zastupujúcich širokú škálu záujmov, ktorá sa stretla sedemkrát, na seminároch s členskými štátmi a na stretnutiach s vnútroštátnymi orgánmi presadzovania práva, na schôdzi výboru pre spoluprácu v oblasti ochrany spotrebiteľa a s vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za ochranu spotrebiteľov na schôdzi siete pre politiku v oblasti spotrebiteľov (máj 2015), ktorá neskôr namietala proti platnosti tejto vzorky vzhľadom na jej obmedzený rozsah ([11]).

3.4.1 Podľa známych a uverejnených výsledkov ([12]) však neexistuje jasná väčšina v prospech vybratej možnosti. Organizácie spotrebiteľov jednoznačne namietajú proti akémukoľvek uplatňovaniu zákona v prospech predávajúceho v akejkoľvek forme, zatiaľ čo väčšina profesijných organizácií a niektorí akademici sa vyjadrujú v prospech tejto možnosti. Väčšina členských štátov zase pochybovala o potrebe nových právnych predpisov v oblasti nakupovania na diaľku (ktorá už zahŕňa online predaj) a predovšetkým o vhodnosti dvoch smerníc vzhľadom na ťažkosti pri získavaní presných a jasne vymedzených usmernení. Na prvý pohľad sa na základe objektívnej analýzy odpovedí zdalo, že možnosť 5 vzbudzuje všeobecný súhlas hospodárskych subjektov a spotrebiteľov – čo zjavne závisí od obsahu vzorových zmluvných pravidiel, s ktorými bude odvetvie súhlasiť, a od stupňa používania a prijímania značky dôveryhodnosti zo strany podnikov v EÚ, najmä preto, že pre hospodárske subjekty znamená najmenšie náklady.

([7]) Stanovisko EHSV: Ú. v. EÚ C 13, 15.1.2016, s. 192.
([8]) Stanovisko EHSV: Ú. v. EÚ C 230, 14.7.2015, s. 66.
([9]) Pozri stanoviská EHSV: Ú. v. EÚ C 108, 30.4.2004, s. 81; Ú. v. EÚ C 317, 23.12.2009, s. 54 a Ú. v. EÚ C 181, 21.6.2012, s. 75.
([10]) Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá bola následne zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011.
([11]) Stanovisko EHSV: Ú. v. EÚ C 383, 17.11.2015, s. 57.
([12]) http://ec.europa.eu/justice/newsroom/contract/opinion/.

3.5 Na záver treba pripomenúť, že EHSV mal príležitosť zoširoka sa vyjadriť na tému práv spotrebiteľov v digitálnom prostredí vo viacerých svojich stanoviskách, v ktorých vymedzil základne zásady, podľa ktorých by mali byť tie isté práva, ktoré sa uznávajú vo „fyzickom" svete offline (v zmluvách uzavretých osobne), súdržné s online prostredím, pričom by nemali negatívne ovplyvniť špecifiká alebo vhodné formy transakcií digitálneho obsahu (nehmotného tovaru), ale vždy by ich mali posilniť, a nie znížiť alebo oslabiť. Komisia návrhom o online predaji hmotného tovaru zároveň vytvorila dva systémy, čím zavádza rozdielny prístup pri predaji tovaru online a offline, čo je neprijateľné.

4. **Konkrétne pripomienky**

4.1 Uvedené pripomienky neznamenajú, že by EHSV plne nepodporoval potrebu a príležitosť regulovať niektoré oblasti, ktoré sú obsahom analyzovaných smerníc, najmä pokiaľ ide o online predaj digitálneho obsahu. Pokiaľ ide o online predaj hmotného majetku, EHSV odporúča, aby sa opatrenia prijali vo vhodnom čase v rámci programu REFIT. V pripomienkach, ktoré sa z dôvodu obmedzeného priestoru týkajú vždy jedného z návrhov, sa uvádzajú len body, v ktorých výbor nesúhlasí s navrhovanými ustanoveniami.

4.2 Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku [COM(2015)635 final – 2015/0288 (COD)]

4.2.1 Hneď pokiaľ ide o právny základ sa zástupcovia spotrebiteľov, ako aj väčšina členov EHSV v súlade s predchádzajúcimi stanoviskami výboru domnievajú, že by ním mal byť skôr článok 169 ods. 2 ZFEÚ, keďže v zásade ide o vymedzenie práv spotrebiteľov a ich ochranu, a nie výlučne o vytváranie jednotného trhu. Niektorí členovia EHSV, najmä zástupcovia profesijných organizácií, oceňujú aspekt dokončenia jednotného trhu a súhlasia s Komisiou.

4.2.2 EHSV sa domnieva, že pokiaľ sa zvolí jedna smernica, mala by sa ňou zavádzať minimálna harmonizácia podľa vzoru súčasnej smernice o predaji a zárukách (smernica 1999/44/ES), keďže prijatá možnosť vedie k väčšej fragmentácii, menšej právnej bezpečnosti a dvom kategóriám ochrany, pričom je zrejmé, že najnovšie zavádzané „vylepšenia" by sa mali uplatňovať taktiež na „fyzický svet".

4.2.3 Vzhľadom na zložitosť právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa má navrhovaná smernica spoločné body s inými predpismi, pričom ich dopĺňa ([13]), ale vyžaduje si zbytočné a namáhavé úsilie pri výklade v rozpore s účinnými pravidlami uvedenými v balíku lepšej právnej regulácie a vytvára ďalšie ťažkosti pri transpozícii v snahe dosiahnuť kompatibilitu s existujúcimi vnútroštátnymi predpismi, ktorými sa transponovali a vykonali spomínané predpisy EÚ a ktoré sa v jednotlivých členských štátoch líšia.

4.2.4 EHSV by preto uprednostnil, keby pravidlá obsiahnuté v tomto návrhu smernice pripojili k revízii smernice 1999/44/ES v rámci programu REFIT.

4.2.5 Ďalej sa navrhujú určité konkrétne zmeny v niektorých ustanoveniach návrhu:

4.2.5.1 ***Článok 1 – Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti***

Z predmetu úpravy a rozsahu pôsobnosti by nemalo byť vylúčené uzatváranie zmlúv online alebo na diaľku o poskytovaní určitých služieb, napríklad prenájom tovaru (*leasing*).

4.2.5.2 ***Článok 2 – Vymedzenie pojmov***

1. Pojem „obchodná záruka" by mal zahŕňať aj ďalšie formy kompenzácie, pokiaľ sa nepovažujú za zahrnuté už v pravidlách uvedených v článku 15.

([13]) Smernica 2011/83/EÚ (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64); smernica 2009/125/ES (Ú. v. EÚ L 285, 31.10.2009, s. 10); smernica 2010/30/EÚ z 19.5.2010 (Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 1).

2. Pojem „hmotný hnuteľný predmet“ nie je riadne vymedzený, čo vedie členské štáty k rozdielnemu výkladu.

3. Tiež nie sú vylúčené iné druhy výrobkov, ktorých sa týkajú vlastné právne predpisy, ako napríklad farmaceutické výrobky a zdravotnícke pomôcky, a na ktoré sa neuplatňujú ostatné právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľov.

4. Nevymedzuje sa, či sa môžu online platformy považovať za „predávajúcich“.

5. Tiež nie je vymedzený pojem „výrobca“, aby sa mu mohla v súlade s článkom 16 vyvodiť priama zodpovednosť voči spotrebiteľovi.

4.2.5.3 ***Článok 3 – Rozsah harmonizácie***

Rozsah harmonizácie by mal byť minimálny a zahŕňať všetky potrebné aspekty vyplývajúce z režimu.

4.2.5.4 ***Články 4 a 5 – Súlad so zmluvou***

1. Malo by sa doplniť kritérium „trvanlivosti“ ([14]), ktorým by sa stanovili podmienky pre platnosť záruky.

2. Vymedzenie požiadaviek týkajúcich sa súladu by sa malo formulovať záporne s cieľom výslovne spotrebiteľa oslobodiť od povinnosti dokazovať, že tovar nie je v súlade so zmluvou, keďže je to povinnosťou predávajúceho.

3. Znenie výnimiek z tohto článku vedie k situácii všeobecného vylúčenia zodpovednosti predávajúceho, ktorú nemožno vyžadovať od spotrebiteľov bez porušenia práva na nápravu (uplatniteľné v prípade VW).

4.2.5.5 ***Článok 7 – Práva tretích osôb***

Na záver doplniť: „… s výnimkou prípadu, že sa na tom strany vyslovene dohodli a že je to presne v súlade s podmienkami zmluvy“.

4.2.5.6 ***Článok 8 – Relevantný čas pre stanovenie súladu so zmluvou a presunutie dôkazného bremena***

1. Na záver ods. 2 doplniť: „s výnimkou situácií, v ktorých si mimoriadna zložitosť inštalácie vyžaduje dlhší čas, na ktorom sa dohodne s predávajúcim“.

2. Práva poskytnuté v tomto návrhu týkajúce sa predajcu by sa mali presunúť na všetky osoby konajúce v dobrej viere.

4.2.5.7 ***Článok 9 – Prostriedky nápravy v prípade nesúladu so zmluvou***

1. V tomto ustanovení sa ako počiatočná možnosť vylučuje možnosť okamžitého vrátenia tovaru a platby, čo predstavuje porušenie práv spotrebiteľov vo viacerých členských štátoch, a to so značnými rozdielmi (Grécko, Portugalsko, Írsko, Spojené kráľovstvo, Dánsko, Litva).

2. Pojem „primeraná lehota“ je subjektívny a dáva priestor rôznym transpozíciám v dôležitej oblasti, čo je nezlučiteľné s charakterom maximálnej harmonizácie. Napríklad v krajinách ako Bulharsko, Francúzsko, Portugalsko a Luxembursko je táto lehota 30 dní a v Maďarsku, Rumunsku, Grécku a Estónsku je to 15 dní. V tomto ustanovení by sa mala určiť lehota, ktorá by zodpovedala maximálnej lehote uplatňovanej v niektorých krajinách EÚ, a to 15 dní.

3. Vyjadrenie „nie sú možné“ v ods. 3 písm. a) by sa malo nahradiť slovami „nie sú technologicky možné“.

([14]) Pozri stanovisko EHSV: Ú. v. EÚ C 67, 6.3.2014, s. 23.

4. Rovnako je subjektívny aj pojem „značné ťažkosti“ a mal by sa zrušiť alebo nahradiť formuláciou z rakúskeho zákona – „najmenšie možné ťažkosti“ – a doplniť možnosťou dať okamžite spotrebiteľovi k dispozícii podobný tovar ako dočasnú náhradu až do ukončenia opravy.

5. V návrhu Komisie sa nezohľadnila požiadavka, ktorú už obsahujú viaceré vnútroštátne právne predpisy (Francúzsko, Malta, Grécko, Rumunsko, Portugalsko a Slovinsko), na záväzok výrobcov zásobujúcich obchodníkov udržiavať primerané zásoby náhradných kusov alebo dodať ich v riadnom čase, počas očakávanej životnosti tovaru, čo súvisí s plánovaným zastarávaním a záručnou lehotou nahradeného kusu.

6. Komisia by mala stanoviť, aby bol predávajúci povinný poskytnúť dočasnú náhradu za tovar.

4.2.5.8 ***Článok 10 – Výmena tovaru***

1. Komisia nestanovila pozastavenie zákonnej záruky počas opravy alebo výmeny, pričom vo väčšine vnútroštátnych zákonov sa to uvádza. Rovnako to platí pre obdobia prípadných mediácií, rozhodcovských konaní alebo vykonávania opravných prostriedkov.

2. V prípade výmeny by mal tovar, ktorý je predmetom výmeny, dostať novú záručnú lehotu, ktorá by sa počítala od jeho dodania.

4.2.5.9 ***Článok 11 – Možnosť spotrebiteľa vybrať si opravu alebo výmenu***

1. Pojem „značné“ by sa mal z dôvodov, ktoré už boli uvedené, vypustiť.

2. V prípade „opakovaného výskytu“ chýb sa spotrebiteľovi musí automaticky poskytnúť možnosť ukončiť zmluvu.

4.2.5.10 ***Článok 13 – Právo spotrebiteľa ukončiť zmluvu***

1. Povinnosť spotrebiteľa platiť v prípade ukončenia zmluvy za používanie alebo zhoršenie stavu či stratu tovaru je veľmi sporná.

2. Súdny dvor navyše už uviedol, že v prípade uplatnenia práva na výmenu sa od spotrebiteľa nesmie vyžadovať, aby zaplatil náhradu za používanie chybného tovaru (vec Quelle ([15])).

3. Nie je jasné, akú sumu treba nahradiť, ak sa nákup uskutočnil za celkovú cenu za viacero nerozlíšených tovarov.

4.2.5.11 ***Článok 14 – Lehoty***

Pri určovaní lehoty by sa mali vziať do úvahy záručné lehoty, ktoré už existujú v niektorých členských štátoch (Fínsko, Holandsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo), v rámci ktorých sa zohľadňuje trvanlivosť a plánované zastarávanie výrobkov.

4.2.5.12 ***Článok 15 – Obchodné záruky***

1. K ods. 1 pripojiť nové písmeno d): ďalších zárukách, ktoré ponúka predávajúci v mene tretích osôb s cieľom poskytnúť záruku (poistenie vybavenia, záruka značky atď.).

2. Tiež by mal obsahovať informácie o možnosti prevodu obchodnej záruky na tretie osoby.

4.2.5.13 ***Článok 16 – Právo na nápravu***

1. Neharmonizovanie tejto oblasti predstavuje významný zdroj rozdielov pri vykonávaní smernice, ktoré budú mať negatívne dôsledky pre obchod.

2. V predpise by sa mala ustanoviť priama, spoločná a nerozdielna zodpovednosť výrobcu voči spotrebiteľovi v prípadoch, keď sa spotrebiteľ rozhodne pre opravu alebo výmenu tovaru.

([15]) Vec C-404/06 – rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 17. apríla 2008 (prvý oddiel), http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1461850459727&uri=CELEX:62006CC0404.

3. Malo by sa takisto stanoviť, že v prípade vrátenia tovaru od predajcu výrobcovi, má predajca nárok na náhradu vynaložených výdavkov v plnej výške.

4. Podobne ako v predchádzajúcich bodoch by sa mala ustanoviť spoločná a nerozdielna zodpovednosť online platforiem, na ktorých si spotrebiteľ tovar zakúpil.

4.2.5.14 ***Článok 17 – Výkon práva***

Neharmonizovanie aspektov dohľadu nad vykonávaním smernice predstavuje jednu z hlavných prekážok účinnej ochrany spotrebiteľov a spravodlivej hospodárskej súťaže.

4.3 Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu [COM(2015) 634 final — 2015/0287 (COD)]

4.3.1 Ako potvrdzuje aj samotná Komisia, odôvodnenie návrhu, získavanie odborných poznatkov a posúdenie vplyvu sa týkajú oboch návrhov, keďže obe smernice boli navrhnuté ako jeden súbor so spoločnými cieľmi. EHSV preto nebude opakovať otázky všeobecného charakteru, ktoré sú spoločné pre oba návrhy, a obmedzí sa na pripomienky týkajúce sa špecifických aspektov. Hneď na začiatku však treba uviesť, že EHSV vo všeobecnosti s návrhom súhlasí, a to najmä pokiaľ ide o:

a) osobitnú ochranu spotrebiteľov pri online nakupovaní nehmotných tovarov, pokiaľ ide o vyššiu komplexnosťou produktov, nedostatok transparentnosti pri vyjednávaní, väčšie ohrozenie bezpečnosti, súkromia a ochrany údajov, osobitné formy nekalých praktík a podmienok, skryté náklady, ceny meniace sa podľa lokality a menšiu konzistentnosť použitých prostriedkov (internet, televízia, sociálne siete atď.);

b) naliehavú potrebu vypracovať jasné právne predpisy v oblasti, v ktorej tento druh zmlúv osobitne reguluje len jeden členský štát (Spojené kráľovstvo);

c) vhodnosť presadzovania maximálnej harmonizácie s vysokou úrovňou ochrany spotrebiteľov obmedzenej na zmluvy medzi podnikom a zákazníkom (B2C), ktorú by sa za každých okolností podarilo lepšie dosiahnuť prostredníctvom nariadenia;

d) potrebu vymedziť právnu povahu tohto druhu zmlúv jednotným spôsobom;

e) potrebu celkovej aproximácie s množstvom ďalších opatrení uvedených v stratégii pre jednotný digitálny trh vrátane, a predovšetkým, iniciatív týkajúcich sa cezhraničnej prenosnosti obsahu, úlohy platforiem, voľného obehu údajov, európskej iniciatívy cloud computingu, záväzkov v oblasti DPH, ako aj činností určených na zaručenie prenosnosti a ineroperability obsahov, so zreteľom na spustenie prevádzky platformy na riešenie sporov online ([16]) a revíziu nariadenia (ES) č. 2006/2004 z 27. októbra 2004 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za vynucovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa;

f) potrebu zohľadniť predovšetkým ochranu osôb pri spracúvaní osobných údajov, ktorá sa upravuje v smernici 1995/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe takýchto údajov ([17]) a smernici 2002/58/ES z 12. júla 2002 týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií ([18]). Tieto predpisy možno v plnom rozsahu uplatňovať pri dodávaní digitálneho obsahu, keďže sú účinné na úrovni spracúvania osobných údajov;

g) revíziu regulačného balíka týkajúceho sa služieb elektronickej komunikácie;

h) potrebu venovať osobitnú pozornosť zmluvám týkajúcim sa cloud computingu.

([16]) Ú. v. EÚ L 165, 18.6.2013, s. 1.
([17]) Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.
([18]) Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37.

4.3.2 Ďalej sa navrhujú určité konkrétne zmeny v niektorých ustanoveniach návrhu, ktorý tvorí 24 článkov (a nie 20, ako sa nesprávne uvádza v niektorých verziách, bod 5):

4.3.2.1 ***Článok 1 – Predmet úpravy***

Jednoznačný charakter „zmlúv o poskytovaní služieb" týkajúcich sa predmetu úpravy, ktorý jasne vyplýva z vymedzení pojmov „digitálny obsah" a „dodávanie" v článku 2 ods. 1 a 10 tohto návrhu, posilňuje návrh vypracovaný v článku 1 predchádzajúceho návrhu smernice.

4.3.2.2 ***Článok 2 – Vymedzenie pojmov***

Zachováva sa návrh, aby sa do okruhu osôb v rámci vymedzenia spotrebiteľa doplnili aj jednotlivci vykonávajúci slobodné povolania.

4.3.2.3 ***Článok 3 – Rozsah pôsobnosti***

1. EHSV môže súhlasiť s tým, aby sa platby uskutočňovali v naturáliách (*za iné nefinančné protiplnenie*) za predpokladu, že by sa tento koncept riadne vymedzil, pokiaľ ide o jeho obsah, a v prípade poskytovania osobných alebo iných údajov bude potrebné špecifikovať, ktoré to budú a za akých podmienok a okolností sa budú poskytovať.

2. Tiež bude potrebné objasniť, či sem patria určité služby, napríklad televízia s plateným prístupom (*pay TV*) alebo služby *Google* a *Facebook Messenger*, a či sa určité fyzické platformy na prístup na internet vecí považujú za hmotný alebo nehmotný tovar.

3. Nie je jasné, či výnimka v ods. 5 písm. a) zahŕňa aj zdravotnú starostlivosť, služby v oblasti platených hier alebo finančné služby. Táto otázka si vyžaduje ďalšie objasnenia, aby sa zabránilo vzniku právnej neistoty.

4. Nie je jasné, či tento rozsah pôsobnosti zahŕňa aj tzv. skryté platby alebo, inak povedané, služby, ktoré sú poskytované bezplatne, ale počas realizácie môžu zahŕňať iné služby, za ktoré sa už musí platiť.

5. Rozsah pôsobnosti by mal v prípade údajov, ktorých spracovanie je nevyhnutné podľa článku 3 ods. 4, zahŕňať nielen plnenie, ale aj „uzatvorenie zmluvy". Spracúvanie takýchto údajov by sa malo povoľovať v súlade s pravidlami stanovenými v právnych predpisoch v oblasti osobných údajov.

6. Taktiež je zásadne dôležité vysvetliť rozdiel medzi produktmi a službami poskytovanými online a produktmi a službami, ktoré sú plne prepojené s hmotnými tovarmi, ako je to v prípade zariadení nositeľných na tele (*wearables*) alebo internetu vecí, v rámci ktorých sa väčšina procesov odohráva na digitálnej úrovni bez vplyvu na existenciu hmotného tovaru, ktorý slúži ako ich základ.

7. Musí byť jasné, že služby dátových centier, najmä cloud computingu, budú v tomto návrhu jasne označené nezávisle od toho, či sú bezplatné alebo poliehajú nejakému protiplneniu, pričom treba zohľadniť, že často súvisia s inými službami alebo produktmi poskytovanými spotrebiteľom, v dôsledku čoho môže hroziť, že budú vylúčené z rozsahu pôsobnosti tejto smernice.

8. Tiež sa ukázalo, že je potrebné ujasniť, či rozsah pôsobnosti tohto nástroja zahŕňa aj kombináciu služieb digitálneho obsahu s komunikačnými službami, ako je *Facebook Messenger* alebo *Google Hangout*, keďže tieto v súčasnosti nie sú regulované smernicou 2002/21/ES týkajúcou sa služieb elektronickej komunikácie, a dospelo sa k názoru, že niektoré z týchto služieb treba považovať za služby elektronickej komunikácie so zvýšenou ochranou, pokiaľ ide o spotrebiteľa.

9. Rovnako nie je jasný rozdiel medzi situáciami, v ktorých sú získané osobné údaje potrebné len na plnenie zmluvy alebo na dodržiavanie právnych predpisov. EHSV preto navrhuje obozretne uplatňovať smernicu na všetky služby, ktoré sa poskytujú prostredníctvom dodávania osobných údajov, s výnimkou tých služieb, v rámci ktorých poskytovateľ preukáže, že tieto údaje sú potrebné len na plnenie zmluvy alebo na dodržiavanie právnych predpisov.

10. V súvislosti s ods. 4 ešte treba uviesť, že bude potrebné objasniť, kedy je zhromažďovanie údajov určené na plnenie zmluvy alebo dodržiavanie právnych predpisov, pričom treba vziať do úvahy, že v iných sektoroch, ako sú telekomunikácie alebo energetika, sa osobné údaje napriek tomu, že boli poskytnuté na plnenie zmluvy, často používajú na reklamné kampane samotných spoločností, a najmä, či sa zhromažďovanie údajov uplatňuje aj na iné nepeňažné typy protiplnenia.

4.3.2.4 ***Článok 4 – Rozsah harmonizácie***

EHSV súhlasí s dôvodmi maximálnej harmonizácie uvedenými v návrhu, pokiaľ sa zaručí vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľov.

4.3.2.5 ***Článok 5 – Dodanie digitálneho obsahu***

Nie je jasné, či sa povinnosť „bezprostredného dodania“ digitálneho obsahu uvedená v ods. 2 súčasne nevyskytuje aj v smernici 2011/83/EÚ, v ktorej sa pri bezprostrednom dodaní vyžaduje súhlas spotrebiteľa a zároveň sa poskytuje právo na odstúpenie od zmluvy do 14 dní (článok 16 písm. m) smernice). Zrejme by bolo vhodné harmonizovať predpisy v tejto oblasti, aby sa predišlo riziku prekrývania predpisov v neprospech podnikov a spotrebiteľov.

4.3.2.6 ***Článok 6 – Súlad***

1. V ods. 1 vypustiť slová „podľa konkrétnych okolností“.

2. V ods. 1 písm. b) po slovách „na ktorý ho spotrebiteľ žiada“ doplniť „alebo predpokladá, že ho bude legitímne žiadať“.

3. V ods. 2 písm. b) vypustiť „ak je to relevantné“.

4.3.2.7 ***Článok 9 – Dôkazné bremeno***

V ods. 3 vypustiť slová „možnom a“.

4.3.2.8 ***Článok 11 – Náprava v prípade nedodania***

V znení článku sa nezohľadňuje model dodávania obsahu v dočasných balíkoch, v prípade ktorého je ťažké primeraným spôsobom vyčísliť znemožnenie prístupu k jednému filmu v súvislosti s celkovou cenou balíka. Taktiež sa neuvažuje o možnosti dodávania iných obsahov na rovnakej cenovej úrovni (uprednostňované spotrebiteľmi).

4.3.2.9 ***Článok 12 – Prostriedky nápravy v prípade nesúladu so zmluvou***

V ods. 2 nahradiť výraz „v primeranej lehote“ slovami „bez zbytočného odkladu“.

4.3.2.10 ***Článok 13 – Ukončenie zmluvy***

1. V ods. 2 písm. b) nahradiť „dodávateľ prijme všetky opatrenia, ktoré od neho možno očakávať, aby sa zdržal…“ slovami „dodávateľ sa musí zdržať“.

2. Písmená c), d) a e) závisia od regulácie autorského práva, ktorá ešte nie je známa.

4.3.2.11 ***Článok 16 – Právo na ukončenie dlhodobých zmlúv***

Lehota by mala byť len v dĺžke 6 mesiacov.

Treba zdôrazniť, že je to bez akýchkoľvek poplatkov.

Brusel 27. apríla 2016

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Georges DASSIS

PRÍLOHA

I. Nasledujúci bod stanoviska sekcie bol zmenený na základe kompromisného pozmeňovacieho návrhu, ktorý schválilo plenárne zhromaždenie, pričom aspoň štvrtina členov hlasovala za to, aby zostal v pôvodnej podobe (článok 54 ods. 4 rokovacieho poriadku):

a) **Bod 3.4.1**

Podľa známych a uverejnených výsledkov však neexistuje jasná väčšina v prospech vybratej možnosti. Organizácie spotrebiteľov jednoznačne namietajú proti akémukoľvek uplatňovaniu zákona v prospech predávajúceho v akejkoľvek forme, zatiaľ čo väčšina ~~niektoré~~ profesijných~~é~~ organizáci~~i~~e a niektorí akademici sa vyjadrujú v prospech tejto možnosti. Väčšina členských štátov zase pochybovala o potrebe nových právnych predpisov v oblasti nakupovania na diaľku (ktorá už zahŕňa online predaj) a predovšetkým o vhodnosti dvoch smerníc vzhľadom na ťažkosti pri získavaní presných a jasne vymedzených usmernení. Na prvý pohľad sa na základe objektívnej analýzy odpovedí zdalo, že možnosť 5 vzbudzuje všeobecný súhlas hospodárskych subjektov a spotrebiteľov – čo zjavne závisí od obsahu vzorových zmluvných pravidiel, s ktorými bude odvetvie súhlasiť, a od stupňa používania a prijímania značky dôveryhodnosti zo strany podnikov v EÚ – najmä preto, že pre hospodárske subjekty znamená najmenšie náklady.

Výsledok hlasovania:

Hlasy za: 115

Hlasy proti: 91

Zdržali sa: 18

II. Nasledujúce kompromisné pozmeňovacie návrhy boli zamietnuté plenárnym zhromaždením, avšak aspoň štvrtina členov hlasovala za ich schválenie (článok 54 ods. 4 rokovacieho poriadku):

b) **Bod 4.2.1**

Hneď pokiaľ ide o právny základ sa väčšina členov EHSV vrátane zástupcov~~ia~~ spotrebiteľov~~, ako aj väčšina členov EHSV~~ v súlade s predchádzajúcimi stanoviskami výboru domnievajú, že by ním mal byť skôr článok 169 ods. 2 ZFEÚ, keďže v zásade ide o vymedzenie práv spotrebiteľov a ich ochranu, a nie výlučne o vytváranie jednotného trhu. Niektorí členovia EHSV, najmä zZástupcovia profesijných organizácií v EHSV, ktorí sa viac zameriavajú na potrebu, aby podnikatelia disponovali súborom jasných pravidiel, ktoré budú dodržiavať, ~~oceňujú aspekt dokončenia jednotného trhu a~~ súhlasia s Komisiou.

Výsledok hlasovania:

Hlasy za: 110

Hlasy proti: 110

Zdržali sa: 10

V článku 56 ods. 6 Rokovacieho poriadku EHSV sa uvádza, že ak pri hlasovaní dôjde k rovnosti hlasov, rozhoduje hlas člena predsedajúceho zasadnutiu alebo schôdzi. V súlade s týmto pravidlom sa predsedajúci rozhodol zamietnuť návrh kompromisného pozmeňovacieho návrhu.

c) **Bod 4.2.2**

Väčšina členov EHSV vrátane zástupcov spotrebiteľov sa domnieva, že pokiaľ sa zvolí jedna smernica, mala by sa ňou zavádzať minimálna harmonizácia podľa vzoru súčasnej smernice o predaji a zárukách (smernica 1999/44/ES), keďže prijatá možnosť vedie k väčšej fragmentácii, menšej právnej bezpečnosti a dvom kategóriám ochrany, pričom je zrejmé, že najnovšie zavádzané „vylepšenia" by sa mali uplatňovať taktiež na „fyzický svet". Zástupcovia profesijných organizácií v EHSV však súhlasia s návrhom na maximálnu harmonizáciu z údajného dôvodu jasnosti pri uplatňovaní práv v rámci jednotného trhu.

Výsledok hlasovania:

Hlasy za: 102

Hlasy proti: 115

Zdržali sa: 14

d) **Bod 4.2.5.3**

Článok 3 – Rozsah harmonizácie

Väčšina členov EHSV vrátane zástupcov spotrebiteľov sa domnieva, že r~~R~~ozsah harmonizácie by mal byť minimálny a zahŕňať všetky potrebné aspekty vyplývajúce z režimu. Zástupcovia podnikov uprednostňujú maximálnu harmonizáciu.

Výsledok hlasovania:

Hlasy za: 112

Hlasy proti: 114

Zdržali sa: 12

e) **Bod 4.2.5.4**

Články 4 a 5 – Súlad so zmluvou

1. Malo by sa doplniť kritérium „trvanlivosti“, ktorým by sa stanovili podmienky pre platnosť záruky.

2. Väčšina členov EHSV vrátane zástupcov spotrebiteľov zastáva názor, že v~~V~~ymedzenie požiadaviek týkajúcich sa súladu by sa malo formulovať záporne s cieľom výslovne spotrebiteľa oslobodiť od povinnosti dokazovať, že tovar nie je v súlade so zmluvou, keďže je to povinnosťou predávajúceho. Zástupcovia podnikov však odporúčajú, aby bolo vymedzenie požiadaviek týkajúcich sa súladu sformulované všeobecne. Hlavným kritériom na určenie súladu by podľa nich malo byť to, či tovar zodpovedá tomu, čo sa považovalo za dohodnuté (napr. pokiaľ ide o druh, množstvo, kvalitu a ďalšie charakteristiky).

3. Znenie výnimiek z tohto článku vedie k situácii všeobecného vylúčenia zodpovednosti predávajúceho, ktorú nemožno vyžadovať od spotrebiteľov bez porušenia práva na nápravu ~~(uplatniteľné v prípade VW~~).

Výsledok hlasovania:

Hlasy za: 99

Hlasy proti: 126

Zdržali sa: 13

f) **Bod 4.2.5.7**

Článok 9 – Prostriedky nápravy v prípade nesúladu so zmluvou

1. Zástupcovia spotrebiteľov konštatujú, že v tomto ustanovení sa ako počiatočná možnosť vylučuje možnosť okamžitého vrátenia tovaru a platby, čo predstavuje porušenie práv spotrebiteľov vo viacerých členských štátoch, a to so značnými rozdielmi (Grécko, Portugalsko, Írsko, Spojené kráľovstvo, Dánsko, Litva). Zástupcovia podnikov v záujme čo najväčšej harmonizácie súhlasia s tým, že táto možnosť nie je ustanovená.

2. Zástupcovia spotrebiteľov sa domnievajú, že pPojem „primeraná lehota“ je subjektívny a dáva priestor rôznym transpozíciám v dôležitej oblasti, čo je nezlučiteľné s charakterom maximálnej harmonizácie. Napríklad v krajinách ako Bulharsko, Francúzsko, Portugalsko a Luxembursko je táto lehota 30 dní a v Maďarsku, Rumunsku, Grécku a Estónsku je to 15 dní. V tomto ustanovení by sa mala určiť lehota, ktorá by zodpovedala maximálnej lehote uplatňovanej v niektorých krajinách EÚ, a to 15 dní. Zástupcovia podnikov zastávajú názor, že pojem „primeraná lehota“ je objektívna právna formulácia a poskytuje možnosti pre uplatňovanie v odlišných situáciách.

3. Vyjadrenie „nie sú možné“ v ods. 3 písm. a) by sa malo nahradiť slovami „nie sú technologicky možné“.

4. Zástupcovia spotrebiteľov sa rovnako domnievajú, že subjektívny je aj pojem „značné ťažkosti“ a mal by sa zrušiť alebo nahradiť formuláciou z rakúskeho zákona – „najmenšie možné ťažkosti“ – a doplniť možnosťou dať okamžite spotrebiteľovi k dispozícii podobný tovar ako dočasnú náhradu až do ukončenia opravy. Zástupcovia podnikov poukazujú na skutočnosť, že táto všeobecne rozšírená právna formulácia poskytuje možnosti pre uplatňovanie v odlišných situáciách.

5. V návrhu Komisie sa nezohľadnila požiadavka, ktorú už obsahujú viaceré vnútroštátne právne predpisy (Francúzsko, Malta, Grécko, Rumunsko, Portugalsko a Slovinsko), na záväzok výrobcov zásobujúcich obchodníkov udržiavať primerané zásoby náhradných kusov alebo dodať ich v riadnom čase, počas očakávanej životnosti tovaru, čo súvisí s plánovaným zastarávaním a záručnou lehotou nahradeného kusu.“

~~6. Komisia by mala stanoviť, aby bol predávajúci povinný poskytnúť dočasnú náhradu za tovar.~~

Výsledok hlasovania:

Hlasy za: 100

Hlasy proti: 135

Zdržali sa: 2

g) **Bod 4.2.5.10**

Článok 13 – Právo spotrebiteľa ukončiť zmluvu

~~1. Zástupcovia podnikov žiadajú, aby sa do návrhu doplnilo ustanovenie uvedené v článku 3 ods. 6 smernice1999/44/ES, podľa ktorého spotrebiteľ nemá nárok na zrušenie zmluvy v prípade málo významného nesúladu tovaru so zmluvou.~~

1. Povinnosť spotrebiteľa platiť v prípade ukončenia zmluvy za používanie alebo zhoršenie stavu či stratu tovaru je veľmi sporná.

2. Súdny dvor navyše už uviedol, že v prípade uplatnenia práva na výmenu sa od spotrebiteľa nesmie vyžadovať, aby zaplatil náhradu za používanie chybného tovaru (vec Quelle).

3. Nie je jasné, akú sumu treba nahradiť, ak sa nákup uskutočnil za celkovú cenu za viacero nerozlíšených tovarov.

4. Zástupcovia podnikov žiadajú, aby sa do návrhu doplnilo ustanovenie uvedené v článku 3 ods. 6 smernice 1999/44/ES, podľa ktorého spotrebiteľ nemá nárok na zrušenie zmluvy v prípade málo významného nesúladu tovaru so zmluvou.

Výsledok hlasovania:

Hlasy za: 110

Hlasy proti: 118

Zdržali sa: 18

h) **Bod 4.2.5.10**

Článok 13 – Právo spotrebiteľa ukončiť zmluvu

1. Väčšina členov EHSV vrátane zástupcov spotrebiteľov sa domnieva, že p~~P~~ovinnosť spotrebiteľa platiť v prípade ukončenia zmluvy za používanie alebo zhoršenie stavu či stratu tovaru je veľmi sporná. Zástupcovia profesijných organizácií však toto ustanovenie podporujú.

2. Súdny dvor navyše už uviedol, že v prípade uplatnenia práva na výmenu sa od spotrebiteľa nesmie vyžadovať, aby zaplatil náhradu za používanie chybného tovaru (vec Quelle).

3. Nie je jasné, akú sumu treba nahradiť, ak sa nákup uskutočnil za celkovú cenu za viacero nerozlíšených tovarov.

Výsledok hlasovania:

Hlasy za: 101

Hlasy proti: 132

Zdržali sa: 10

i) **Bod 1.3 a 1.4**

1.3 A pokiaľ ide o uvedené aspekty, väčšina členov EHSV vrátane zástupcov spotrebiteľov nesúhlasí s právnym základom, ktorý použila Komisia a navrhuje článok 169 ZFEÚ. Z toho vyplýva, že základom prijatých opatrení by v zásade mala byť minimálna harmonizácia podľa odseku 2 písm. a) a odseku 4 uvedeného článku, s čím európsky zákonodarca vo všeobecnosti súhlasil.

1.4 ~~Z toho vyplýva, že základom prijatých opatrení by v zásade mala byť minimálna harmonizácia podľa odseku 2 písm. a) a odseku 4 uvedeného článku, s čím európsky zákonodarca vo všeobecnosti súhlasil.~~ Zástupcovia profesijných organizácií však súhlasia s právnym základom, ktorý uvádza Komisia, pretože otázky vnútorného trhu sa považujú za dominantné a podniky tvrdia, že potrebujú jeden súbor jasných pravidiel, ktoré majú dodržiavať.

Výsledok hlasovania:

Hlasy za: 111

Hlasy proti: 123

Zdržali sa: 12